

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5Cdo/47/2022                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 5116203586                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 28.02.2023                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Bajánková           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2023:5116203586.2 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: Q. C., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt A. - I., právne zast. JUDr. Allan B?hm, advokát so sídlom Jesenského 2, Bratislava, IČO: 30 845 238, proti žalovaným: 1/ T. U. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. - I. XXX, XXX XX A. - I., právne zastúpený Advokátskou kanceláriou Mgr. Juraj Hedera s.r.o., so sídlom P. Benického 786/6, 949 01 Nitra, IČO: 53 518 101, 2/ C. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. - I. XXX, XXX XX A. - I., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 25C/30/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 29. októbra 2018 sp. zn. 5Co/240/2018, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline z 29.10.2018 sp. zn. 5Co/240/2018-309 z r u š u j e a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou súdu 12. februára 2016 voči žalovanému 1/ a žalovanej 2/ domáhala určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam - domu, súpisné číslo XXX na parcele XXX/X, zapísaného na LV č. XXX a spoluvlastníckych podielov vo veľkosti 1 na pozemkoch vytvorených geometrickým plánom vyhotoveným v súdnom konaní, ktoré budú zodpovedať pôvodným pozemkom, t. j. pozemku parcela registra „C“ číslo XXX/X o výmere 1320 m2 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, pozemku parcela registra „C“ číslo XXX/X o výmere 451 m2 druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, pozemku parcely registra „C“ číslo XXX/X o výmere 267 m2 druh pozemku záhrady, pozemku parcela registra „C“ číslo XXX/X o výmere 1306 m2 druh pozemku záhrady, pozemku parcela registra „C“ XXX o výmere 2380 m2 druh pozemku záhrady, pozemku parcela registra „C“ XXX/X o výmere 108 m2 druh pozemku záhrady a pozemku parcela registra „C“ číslo XXX o výmere 128 m2 druh pozemku záhrady, všetky v katastrálnom území A. - I., obec A. - I. a okres K.

1.1. Ako dôvod pre podanie žaloby žalobkyňa uviedla, že hoci predmetnú nehnuteľnosť previedla na spoločnosť Všeobecná kreditná s.r.o. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 06.09.2012, ktorá bola registrovaná pod V XXXX/XXXX, právny úkon - kúpna zmluva je neplatný z dôvodu § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Argumentovala tým, že nebola vyplatená kúpna cena za nehnuteľnosť uvedená v zmluve vo výške 60.000 € tak, ako to vyplýva z obsahu uvedenej zmluvy. Tiež uvádzala, že nemala

záujem nehnuteľnosť predat', účelom prevodu malo byť vybavenie pôžičky vo výške 5.000,-Eur, pričom nehnuteľnosť mala byť po prevode následne prevedená späť na žalobkyňu. V žalobe uvádzala, že predpokladala, že podpisuje úverovú zmluvu a zmluvu o zriadení záložného práva na jej majetok. Mesačne splácala spoločnosti Všeobecná kreditná s.r.o. sumu 225,- Eur, o ktorej si myslela, že je to splátka úveru. Až v roku 2014 mala zistiť, že ide o nájom, ktorý platí podľa nájomných zmlúv uzatvorených so spoločnosťou Všeobecná kreditná s.r.o., a že už nie je vlastníčkou rodinného domu, v ktorom býva, ani pozemkov pod domom a v jeho okolí. Spoločnosť Všeobecná kreditná s.r.o. previedla nehnuteľnosti na B. L. a ten kúpnu zmluvou previedol nehnuteľnosti na žalovaného v 1. rade. Tiež došlo k zmene určenia a výmery parciel k pozemkom v okolí domu, kedy spoločnosť Všeobecná kreditná s.r.o. uzatvorila Zámennú zmluvu so žalovanou v 2. rade a na základe geometrického plánu vypracovaného T.. O. G. dňa 16.01.2013 sa novo určili hranice susediacich pozemkov.

2. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. júna 2017 č. k. 25C/30/2016-133 žalobu zamietol. Žalovanému 1/ a žalovanej 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2.1. V odôvodnení vyslovil, že strany v spore zaťažuje jednak povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane konania. Neunesenie dôkazného bremena znamená neúspech v spore (nezávisle na jej procesné postavenie). V predmetnej veci súd vykonal rozsiahle dokazovanie, v rozsahu ktorého mala žalobkyňa preukázať ňou tvrdené skutočnosti, odôvodňujúce tvrdený záver.

2.2. Súd prvej inštancie skonštatoval, že z obsahu kúpnej zmluvy zo dňa 06.09.2012 jednoznačne vyplýva, že predmetná kúpna zmluva bola uzatvorená medzi zmluvnými stranami, a to predávajúcou Q. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX a kupujúcim Všeobecná kreditná s.r.o., Fraňa Mojtu 253/5, 949 01 Nitra, IČO: 46 780 743 (zrejme ide o preklep správne IČO: 46 787 143). Na základe predmetnej zmluvy sa sporné nehnuteľnosti stali vlastníctvom kupujúceho. V Článku III Kúpnej zmluvy je uvedené, že kúpna cena bola zmluvnými stranami dohodnutá na sumu 60.000,- Eur. Článok IV zmluvy vyslovene uvádza, že zmluvné strany sa dohodli, že kupujúci uhradí kúpnu cenu vo výške 60.000,- Eur v hotovosti k rukám predávajúceho v deň podpisu zmluvy. Ďalej je v predmetnom článku uvedené, že zmluvné strany prehlasujú, že sa podrobne oboznámili s touto zmluvou, ktorej porozumeli, súhlasia s jej obsahom, ktorý je prejavom ich slobodnej a pravej vôle a na znak súhlasu pripájajú pod túto zmluvu svoje podpisy.

2.3. Prvoinštančný súd tiež poukázal na to, že žalobkyňa podpísala nájomnú zmluvu zo dňa 05.09.2013, ktorou T.. U. G. (žalovaný v 1. rade) prenajal Q. C. (žalobkyni) nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy. V článku I predmetnej nájomnej zmluvy je uvedené, že prenajímateľ je vlastníkom nehnuteľností, pričom žalobkyňa pri podpise uvedené nenamietala a zmluvu podpísala.

2.4. Súd prvej inštancie po vyhodnotení svedeckých výpovedí svedkov O. A., B. L. a Y. Š. konštatoval, že ani jeden svedok nepotvrdil tvrdenia žalobkyne, všetci traja svedkovia potvrdili vyplatenie kúpnej ceny vo výške 60.000,- Eur v zmysle zmluvy. Vylúčili tvrdenie žalobkyne, že by predmetná zmluva nebola uzatvorená slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne.

2.5. Súd prvej inštancie sa oboznámil aj s vyšetrovacím spisom Okresného riaditeľstva PZ v Žiline ČVS: ORP 514/2-VYS-ZA-2014 a zistil, že vo veci nebolo začaté trestné stíhanie (nepreukázali sa tvrdenia tvrdené žalobkyňou). Súd ďalej jednoznačne konštatoval, že žalobkyňa v konaní nepreukázala svoje tvrdenia uvedené v žalobe (neuniesla dôkazné bremeno), nepreukázala, že by žalobkyni nebola vyplatená kúpna cena a ani skutočnosť, že by právny úkon nebol urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne.

3. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Žiline rozsudkom z 29. októbra 2018 sp. zn. 5Co/240/2018-309 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovaným 1/ a 2/ voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3.1. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany konania, konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 a nasl. CSP a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na

skonštatovanie správnosti jeho dôvodov. Odvolateľka k veci samotnej neuviedla žiadne skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a zároveň neuviedla ani také, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne prijať právne závery. Odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné, neuznal opodstatnenosť argumentácie odvolateľky, na ktorých založila svoje odvolacie dôvody, a preto napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

3.2. V odôvodnení rozsudku ďalej odvolací súd uviedol, že sa nepodarilo preukázať tvrdenie žalobkyne, že kúpna zmluva, ktorou žalobkyňa previedla predmetné nehnuteľnosti na spoločnosť Všeobecná kreditná s.r.o., je neplatná a určovacia žaloba, v znení ktorej je žalobkyňa vlastníčkou dotknutých nehnuteľností, je dôvodná. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že zmluva zo dňa 06.09.2012 je platným právnym úkonom, bola podpísaná oboma zmluvnými stranami, má náležitosti kúpnej zmluvy, je určitá a zrozumiteľná, a rovnako neboli preukázané okolnosti jej podpisu, t. j. že bola zneužitá dôvera, vek, zlý zdravotný stav a najmä psychický stav žalobkyne, ako tvrdila žalobkyňa. Na základe vykonaného dokazovania musel odvolací súd ustáliť, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno a nepodarilo sa jej preukázať neplatnosť kúpnej zmluvy.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, pričom si uplatnila dovolací dôvod podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a druhý dovolací dôvod uplatnila podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

4.1. Dovolaťka vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 420 písm. f) CSP uviedla, že odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (ako i súdu prvej inštancie) nespĺňa zákonné kritériá, je formálne, stručné, povrchné a bez akéhokoľvek bližšieho alebo podrobnejšieho vysvetlenia úvah odvolacieho súdu pri prijímaní záveru o platnosti kúpnej zmluvy, resp. neunesení dôkazného bremena zo strany žalobkyne. Za najzávažnejšie nedostatky v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu videla, že tento v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nevysvetlil, prečo pri posudzovaní svedeckých výpovedí nebral do úvahy postavenie žalobkyne ako spotrebiteľky a nestotožnil sa so spôsobom hodnotenia svedeckých výpovedí. Dovolaťka mala za to, že postup odvolacieho súdu (ako i súdu prvej inštancie) pri vyhodnocovaní dôkazov a koncipovaní odôvodnenia napadnutého rozsudku bol v prikom rozpore s príslušnými právnymi predpismi a predstavuje porušenie práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces.

4.2. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviedla, že zo strany odvolacieho súdu došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu dvoch právnych otázok, a to konkrétne právnej otázky spotrebiteľského, resp. nespotebiteľského charakteru kúpnej zmluvy a právnej otázky platnosti resp. neplatnosti sporného právneho úkonu tzn. predmetnej kúpnej zmluvy. Dovolaťka je názoru, že odvolací súd ignoroval posúdenie právnej otázky spotrebiteľského charakteru kúpnej zmluvy. Kúpnu zmluvu uzatvárala spoločnosť Všeobecná kreditná s.r.o. v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti, a preto je potrebné posúdiť túto zmluvu ako spotrebiteľskú zmluvu. Z toho dovolaťka vyvodila, že keďže kúpna zmluva je podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou, malo na ňu byť v rámci súdneho konania hľadene ako na spotrebiteľku a mala jej byť i z tohto dôvodu zo strany konajúcich súdov poskytnutá vyššia miera ochrany, ako tomu bolo v skutočnosti. Odvolací súd (a aj súd prvej inštancie) túto skutočnosť ignoroval, ochranu žalobkyne ako spotrebiteľke ex offio neposkytol a z úradnej moci neposudzoval ani jednotlivé ustanovenia kúpnej zmluvy z pohľadu toho, či nepredstavujú neprijateľné zmluvné podmienky. Status žalobkyne ako spotrebiteľky mal podľa jej názoru vplyv aj na posúdenie ďalšej právnej otázky, ktorá bola nesprávne právne posúdená - a to platnosti alebo neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy. Dovolaťka uvádza, že sa stala obeťou organizovanej skupiny štyroch mužov, ktorí sa všetci navzájom dobre poznali a ktorí úmyselne a cielene zneužili jej nepriaznivú finančnú situáciu, zlý zdravotný stav, vyšší vek, dôverčivosť a najmä absolútnu neskúsenosť v právnych veciach týkajúcich sa príslušných právnych predpisov. Dovolaťka uviedla, že jej skutočným úmyslom bolo od spoločnosti Všeobecná kreditná s.r.o. získať

peňažnú pôžičku (úver), a to za účelom úhrady staršieho peňažného záväzku žalobkyne voči spoločnosti EURO CASH s.r.o., pričom jej skutočnou vôľou nikdy nebolo previesť dotknuté nehnuteľnosti kúpnu zmluvou natrvalo na spoločnosť Všeobecná kreditná s.r.o. Tento úmysel dovolateľky je preukázaný už samotným faktom, že spoločnosť Všeobecná kreditná s.r.o. žalobkyni ňou požadovanú pôžičku (úver) - vo výške zodpovedajúcej zostatku jej záväzku voči spoločnosti EURO CASH s.r.o. riadne poskytla, a to formou splnenia jej záväzku priamo na účet jej veriteľa - spoločnosti EURO CASH s.r.o. Skutočnosť, že spoločnosť Všeobecná kreditná s.r.o. žalobkyni skutočne úver poskytla - a to prostredníctvom vyplatenia veriteľa žalobkyne, spol. EURO CASH s.r.o. podľa dovolateľky potvrdili aj konatelia spoločnosti Všeobecná kreditná s.r.o. (O. A. a B.G. L. na výsluchu dňa 16.05.2017). Dovolateľka tiež v dovolaní uviedla, že od spoločnosti Všeobecná kreditná s.r.o. neobdržala finančnú hotovosť vo výške 60.000,- Eur, ktorá mala predstavovať kúpnu cenu za sporné nehnuteľnosti. Dovolateľka uviedla, že kúpnu zmluvu ako aj ďalšie dokumenty podpísala bez toho, aby si obsah týchto dokumentov prečítala, mala podrobnú vedomosť o ich obsahu a bez obdržania kúpnej ceny. Na svoju obranu uviedla rozhodnutie 6Cdo/1/2012, v ktorom dovolací súd uviedol, že princíp vigilanti bus scripta sunt v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. Podľa názoru dovolateľky konanie spoločnosti Všeobecná kreditná s.r.o. vykazovalo všetky znaky obchádzania zákona s cieľom získania neoprávneného majetkového prospechu na úkor žalobkyne. Podľa jej názoru je zrejmé, že kúpna zmluva bola uzavretá za účelom zabezpečenia zmluvy o pôžičke/úvere, a že jej realizáciou malo z dôvodu podvodu dôjsť k prevodu vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam patriacim žalobkyni na spoločnosť Všeobecná kreditná s.r.o. ako veriteľa, teda k prepadnutiu nehnuteľností (ako formy zálohu), čím došlo k neoprávnenému a nedovolenému prechodu vlastníctva žalobkyne k celému jej nehnuteľnému majetku v nepochybne ďaleko väčšej hodnote, než bola výška plnenia veriteľa zo zmluvy o pôžičke/úvere. Dovolateľka nikdy nemala vážnu vôľu dotknuté nehnuteľnosti predmetnou kúpnu zmluvou previesť na spoločnosť Všeobecná kreditná s.r.o. Napriek absencii vážnej vôle odvolací súd posúdil kúpnu zmluvu ako platnú. Podľa dovolateľky je kúpna zmluva absolútne neplatným právnym úkonom, na základe čoho sú absolútne neplatnými aj všetky na ňu nadväzujúce právne úkony, a teda jediným vlastníkom dotknutých nehnuteľností je stále žalobkyňa.

5. K podanému dovolaniu sa vyjadrila žalovaná v 2. rade. Uviedla, že trvá na vyjadrení pred prvoinštančným súdom, s dovolaním nesúhlasí a nie je ochotná uhradiť žalobkyni náhradu trov konania z dôvodu, že do konania bola zatiahnutá z podnetu žalobkyne a rovnako tiež k uzavretiu zámennej zmluvy malo dôjsť z podnetu žalobkyne.

6. Dovolený súd rozsudkom zo dňa 30. júla 2020 č. k. 5Cdo/114/2019 dovolanie žalobkyne zamietol. Nálezom Ústavného súdu SR III. ÚS 177/2021-56 zo dňa 27. januára 2022 Ústavný súd SR konštatoval, že rozsudkom NS SR č. k. 5Cdo/114/2019 z 30.07.2020 bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Rozsudok NS SR č. k. 5Cdo/114/2019 z 30. júla 2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6.1. V odôvodnení nálezu v bode 22. uviedol, že sťažovateľka opakovane v priebehu celého konania a predovšetkým už na okresnom súde zvyrazňovala ďalšie okolnosti podpisu kúpnej zmluvy. Zvýrazňovala okolnosti, ktoré ju viedli k uzavretiu zmluvy, ktoré vylučovali jej hospodársky záujem na predaji jej rodinného domu. Poukázala na rozpor v hodnote jej rodinného domu, kúpnej ceny a dlhu, pre splatenie ktorého vôbec oslovila obchodnú spoločnosť. Ďalej zvýraznila okolnosti podpisu zmluvy vo vzdialenom meste a okolnosti výplaty kúpnej ceny a následného splatenia jej dlhu k tretiemu subjektu. Tieto skutočnosti však žiadnym spôsobom neboli poňaté do hodnotenia vykonaných dôkazov a skutočností, ktoré vyplynuli z priebehu konania, a to nielen v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu. Ani krajský súd na túto argumentáciu, ktorá nebola ničím iným ako hodnotením vykonaných dôkazov na preukázanie jedinej a rozhodujúcej skutočnosti, však žiadnym spôsobom nereagoval a stotožnil sa s hodnotením dokazovania okresného súdu, ktorý však rovnako skutočnosti a argumenty sťažovateľky vo svojom hodnotení skutkového stavu nielenže nezohľadnil, ale nechal celkom bez povšimnutia.

6.2. Takéto odôvodnenie rozhodnutí okresného a krajského súdu, a to aj v ich vzájomných súvislostiach, nie je nielen pre sťažovateľku, ale aj pre nezaujatého pozorovateľa jasnou a zrozumiteľnou

odpoveďou na jedinou skutkovo relevantnú otázku, keďže odpoveď, ktorá nezohľadňuje argumentáciu sťažovateľky a celkom mechanicky parafrázuje len proti jej verzii svedčiace dôkazy s následným mechanickým záverom o neunesení dôkazného bremena, je možno spôsobilé uspokojiť vnútorné presvedčenie rozhodujúceho súdu, no nie je spôsobilé čo i len čiastočne reagovať na argumentáciu sťažovateľky v jej nepochybne zložitej dôkaznej situácii. I keby bol ústavný súd presvedčený o tom, že v konečnom dôsledku je rozhodnutie vo veci správne, nedá sa súhlasiť s tým, že by odôvodnenie rozhodujúceho skutkového záveru zodpovedalo ústavným nárokom na odôvodnenie súdneho rozhodnutia tak, ako ho predpokladajú ústavné práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo čl. 6 ods. 1 dohovoru. Predovšetkým však odôvodnenie rozhodnutí okresného a krajského súdu nezodpovedá takému postupu súdu, ktorý sťažovateľke umožňoval realizovať jej procesné práva tak, že by nedošlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Tým, že okresný súd sa s jej argumentmi vôbec nevyporiadal a krajský súd tento postup okresného súdu aproboval bez toho, aby sa vysporiadal s rovnakou argumentáciou sťažovateľky v odvolaní, bolo sťažovateľke odopreté jej právo, aby rozhodujúca skutková otázka bola v celej svojej šírke prejednaná v dvoch inštanciách všeobecného súdnictva. Obe tieto inštalácie argumentáciu sťažovateľky v prepisoch jej podaní a prednesov uviedli, no nijak inak sa k nej nevyjadrili. Je možné, že sťažovateľka bola podvedená, no je aj možné, že sa to nepodarí preukázať. V takomto prípade je však úlohou súdov tento prirodzený stav vysvetliť. To však bez vysporiadania sa s argumentáciou sťažovateľky nie je možné.

6.3. Ústavnou sťažnosťou namietané uznesenie najvyššieho súdu na strane jednej vychádzalo z toho, že nie je prípustné, aby podľa § 420 písm. f) CSP najvyšší súd riešil otázku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu, no na strane druhej dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu spĺňa zákonné kritériá. Hoci prvý záver vylučuje formuláciu druhého záveru, je zrejmé, že oba závery sú výsledkom zjavne mylnej právnej úvahy pri výklade ustanovení CSP o dovolaní, ktorá znemožnila realizáciu základných práv sťažovateľky v prostredí tohto mimoriadneho opravného prostriedku voči rovnako mimoriadnemu zlyhaniu okresného a krajského súdu. Preto namietaným rozhodnutím najvyššieho súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahovo zhodného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) viazaný právnym názorom vysloveným v náleze Ústavného súdu SR po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je dôvodné, v dôsledku jeho účinku dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP).

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštalácie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. V uvedenom prípade vyvodzovala dovolateľka prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

14. Vo vzťahu k prípustnosti dovolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 420 písm. f) CSP dovolateľka namietala, že na strane súdu prvej inštancie došlo k nesprávnomu procesnému postupu v takej miere, že porušil právo dovolateľky na spravodlivý proces, rozhodnutie nie je dostatočne odôvodnené, pričom podľa názoru dovolateľky nespĺňa zákonné kritériá, je formálne, stručné povrchné a bez akéhokoľvek bližšieho alebo podrobnejšieho vysvetlenia úvah odvolacieho súdu pri prijímaní záveru o platnosti kúpnej zmluvy, resp. neunesení dôkazného bremena zo strany žalobkyne.

15. Dovolací súd viazaný nálezom Ústavného súdu SR III. ÚS 177/2021-56 zo dňa 27. januára 2022, ktorý konštatoval, že odôvodnenie rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu nezodpovedá takému postupu súdu, ktorý sťažovateľke umožňoval realizovať jej procesné práva tak, že by nedošlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces z toho dôvodu rozhodol, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Poukazuje na bod 23. nálezu, ktorý vytkol súdom nižšieho stupňa nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí, pričom krajský súd postup okresného súdu aproboval bez toho, aby sa vysporiadal s rovnakou argumentáciou sťažovateľky v odvolaní, čím bolo sťažovateľke odopreté jej právo, aby rozhodujúca skutková otázka bola v celej svojej šírke prejednaná v dvoch inštanciách všeobecného súdnictva. Obe tieto inštancie argumentáciu sťažovateľky v prepisoch jej podaní a prednesov uviedli, no nijak inak sa k nej nevyjadrili. Je možné, že sťažovateľka bola podvedená, no je aj možné, že sa to nepodarí preukázať. V takomto prípade je však úlohou súdov tento prirodzený stav vysvetliť. To však bez vysporiadania sa s argumentáciou sťažovateľky nie je možné.

16. Úlohou odvolacieho súdu tak bude v zmysle vyššie uvedeného nálezu Ústavného súdu SR bod 22. vysporiadať sa v odôvodnení s argumentami dovolateľky, ktorá zvyrazňovala okolnosti, ktoré ju viedli k uzavretiu zmluvy, ktoré vylučovali jej hospodársky záujem na predaji jej rodinného domu. Poukázala na rozpor v hodnote jej rodinného domu, kúpnej ceny a dlhu, pre splatenie ktorého vôbec oslovila obchodnú spoločnosť. Ďalej zvyraznila okolnosti podpisu zmluvy vo vzdialenom meste a okolnosti výplaty kúpnej ceny a následného splatenia jej dlhu k tretiemu subjektu. Tieto skutočnosti však žiadnym spôsobom neboli poňaté do hodnotenia vykonaných dôkazov a skutočností, ktoré vyplynuli z priebehu konania, a to nielen v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu. Ani krajský súd na túto argumentáciu, ktorá nebola ničím iným ako hodnotením vykonaných dôkazov na preukázanie jedinej a rozhodujúcej skutočnosti, však žiadnym spôsobom nereagoval a stotožnil sa s hodnotením dokazovania okresného súdu, ktorý však rovnako skutočnosti a argumenty sťažovateľky vo svojom hodnotení skutkového stavu nielenže nezohľadnil, ale nechal celkom bez povšimnutia.

17. Dovolací súd na základe vyššie uvedených záverov dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné a zároveň aj dôvodné, a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP).

18. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej

inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.